Yargıtay 12. HD E.2026/1927 K.2026/4742 (24.06.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

12. Hukuk Dairesi 2026/1927 E. , 2026/4742 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın müddeti içinde temyizen tetkiki davacı/borçlu tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

... İcra Dairesi'nin 2024/409 Esas sayılı dosyasında başlatılan kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla takipte, borçlu vekili süresinde icra mahkemesine başvurarak kasada bulunan çekin eski eşi .. ... tarafından rızası dışında alınıp doldurularak eski eşinin tek yetkilisi olduğu şirkete ciro edildiğini ve borcu olmamasına rağmen aleyhine takip başlatıldığını, bu konu ile ilgili olarak açığa imzanın kötüye kullanıldığı iddiası ile eski eşi hakkında suç duyurusunda bulunulduğunu ileri sürerek takibin iptali ile alacaklı aleyhine tazminat ve para cezasına hükmedilmesini talep ettiği, İlk Derece Mahkemesince; takip alacaklısı yetkilisinin kollukta verdiği, takip konusu çekin taraflar arasında ticari ilişki karşılığı değil, ailevi sebeplerle kızgınlıkla alındığı şeklindeki ifadesinin mahkeme içi ikrar kabul edilemeyeceği ve borca itirazın ispatlanamadığı gerekçesi ile itirazın reddi ile itiraz eden aleyhine tazminata hükmedilmesine karar verildiği, itiraz eden vekilinin istinaf yoluna başvuruda bulunması üzerine Bölge Adliye Mahkemesince, ...'ın polis huzurunda alınan ifadesinin mahkeme içi ikrar olarak kabulü mümkün olmadığı ve dar yetkili icra mahkemesince değerlendirileyeceği, itirazın incelenmesi sırasında takibe konu çekle ilişkili ceza davası davasının sonucunun beklenmesine gerek bulunmadığı gerekçesi ile istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiği, anılan kararın itiraz eden vekili tarafından temyiz edildiği anlaşılmaktadır.

TTK'nın 780. maddesinde çekte bulunması gereken zorunlu unsurlar sayılmıştır. Buna göre bir çek; senet metninde "çek" kelimesini ve eğer senet Türkçe'den başka bir dille yazılmış ise o dilde "çek" karşılığı olarak kullanılan kelimeyi, kayıtsız ve şartsız belirli bir bedelin ödenmesi için havaleyi, ödeyecek kişinin, "muhatabın" ... unvanını, ödeme yerini, düzenlenme tarihini ve yerini, düzenleyenin imzasını, banka tarafından verilen seri numarasını ve karekodu, unsurlarını ihtiva etmesi gerekmektedir.

TBK'nın 74. maddesinde; " Hâkim, zarar verenin kusurunun olup olmadığı, ayırt etme gücünün bulunup bulunmadığı hakkında karar verirken, ceza hukukunun sorumlulukla ilgili hükümleriyle bağlı olmadığı gibi, ceza hâkimi tarafından verilen beraat kararıyla da bağlı değildir.

Aynı şekilde, ceza hâkiminin kusurun değerlendirilmesine ve zararın belirlenmesine ilişkin kararı da, hukuk hâkimini bağlamaz." hükmü yer almaktadır.

Kural olarak, TBK 74. maddesi gereğince ceza mahkemesince verilen kararlar hukuk hakimi bakımından bağlayıcı değildir. Ancak, hukuk hakiminin bu bağımsızlığı sınırsız değildir, ceza mahkemesince fiilin hukuka aykırılığına yönelik kesinleşen maddi olgular hukuk hakimi bakımından da bağlayıcı olup, taraflar yönünden de kesin delil niteliği taşımaktadır (Yargıtay HGK'nun 17.09.2008 Tarih, 2008/4/564 Esas, 2008/536 Karar).

Öte yandan HMK’nın 357/3. maddesinde ise; "İlk derece mahkemesinde usulüne uygun olarak gösterildiği hâlde incelenmeden reddedilen veya mücbir bir sebeple gösterilmesine olanak bulunmayan deliller bölge adliye mahkemesince incelenebilir." hükmü yer almaktadır.

Somut olayda .. İcra Dairesi’nin 2024/409 Esas sayılı dosyasında 16.09.2024 keşide tarihli 6.500.000 TL bedelli çeke dayalı olarak .. .. Ltd. Şti., ... aleyhine takip başlatmıştır. Takip konusu çekte, ... keşideci, ... lehtar/ciranta, ... Ltd. Şti. ise ikinci ciranta/hamildir.

... Asliye Ceza Mahkemesi’nin 2024/4 86... /246 Karar sayılı dosyasında katılan ... .. sanık .. .. ilgili 16.09.2024 tarihli ... adına yazılan .. seri numaralı imzasının bulunduğu 6.500,000,00 TL miktarındaki çekle ilgili açığa imzanın kötüye kullanıldığı iddiasıyla suç duyurusunda bulunduğu, buna ilişkin yapılan yargılamada sanık ..'ın, katılan ... ...'a yönelik “Açığa imzanın kötüye kullanılması” suçunu işlediği sabit olduğundan eylemine uyan 5237 sayılı TCK’nın 209/1 maddesi uyarınca 9 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına 13.05.2024 tarihinde karar verildiği, 30.06.2025 tarihinde karar kesinleştiği, 02.12.2025 tarihli dilekçe ile bu durumun istinaf eden/itiraz eden vekili tarafından dosyaya bildirildiği görülmüştür.

Tüm bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde, itiraz eden borçlu vekilinin yasal süresi içerisinde icra mahkemesi nezninde borca itiraz ettiği, çekte bulunması gereken unsurlardan birinin kayıtsız şartsız belirli bir bedelin ödenmesi unsuru olduğu, takibe konu çeke ilişkin açığa atılan imzanın kötüye kullanıldığı iddiası ile açılan dava üzerine ceza mahkemesince ...’ın mahkumiyetine karar verildiği ve bu kararın kesinleştiği, hukuk hakimi ceza mahkemesi hakimince verilen mahkumiyet kararı ile bağlı değilse de maddi olaylara ve özellikle eylemin hukuka aykırılığına ilişkin olarak ceza hakimince yapılan tespitlere bağlı olduğu, kesinleştiği tarih itibariyle kesinleşmiş mahkumiyet hükmünün daha önce ileri sürülmesinin mümkün olmadığı, dolayısıyla bu hususun incelenmesi gerektiği gerekçesiyle verilen Bölge Adliye Mahkemesi kararında isabet görülmediğinden, kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ:

Yukarıda yazılı nedenlerle, İtiraz eden borçlu vekilinin temyiz talebinin kısmen kabulü ile; İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 08.01.2026 tarih ve 2025/1118 E. – 2026/29 K. sayılı kararının 5311 sayılı Kanun ile değişik İİK'nın 364/2. maddesi göndermesiyle uygulanması gereken 6100 sayılı HMK'nın 371. ve 357/3. maddeleri uyarınca BOZULMASINA, peşin alınan harcın istek halinde iadesine, dosyanın Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 24.06.2026 gününde oy birliğiyle karar verildi.